Euroopan parlamentti
2024-2029

HYVÄKSYTYT TEKSTIT

P10_TA(2026)0034

Euroopan keskuspankki – vuosikertomus 2025

Euroopan parlamentin päätöslauselma 10. helmikuuta 2026 Euroopan keskuspankin vuosikertomuksesta 2025 (2025/2182(INI))

Euroopan parlamentti, joka

– ottaa huomioon Euroopan keskuspankin (EKP) 28. huhtikuuta 2025 antaman palautteen parlamentin päätöslauselmassaan EKP:n vuosikertomuksesta 2023 esittämään näkemykseen,

– ottaa huomioon Euroopan keskuspankkijärjestelmän (EKPJ) ja EKP:n perussäännön ja erityisesti sen 2, 15 ja 21 artiklan,

– ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 119 artiklan, 123 artiklan 1 kohdan, 125 artiklan, 127 artiklan 1 ja 2 kohdan, 130 artiklan, 282 artiklan 2 kohdan ja 284 artiklan 3 kohdan,

– ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (SEU) 3 ja 13 artiklan,

– ottaa huomioon EKP:n pääjohtajan Christine Lagarden kanssa 20. maaliskuuta 2025, 23. kesäkuuta 2025 ja 6. lokakuuta 2025 järjestetyt rahapoliittiset vuoropuhelut,

– ottaa huomioon EKP:n vuoden 2025 rahapolitiikan strategian arvioinnin,

– ottaa huomioon EKP:n vuoden 2025 kertomuksen euron kansainvälisestä asemasta,

– ottaa huomioon EKP:n ilmasto- ja luontosuunnitelman vuosille 2024–2025,

– ottaa huomioon Eurostatin 20. elokuuta 2025 antaman inflaatioarvion ja 1. lokakuuta 2025 antamat alustavat arviot,

– ottaa huomioon parlamentin talouden, muutoksen ja teollisuuden pääosaston julkaiseman EGOV-yksikön katsauksen ”Turning point or continuity? The ECB’s 2025 strategy review”[1] lokakuulta 2025,

– ottaa huomioon parlamentin talouden, muutoksen ja teollisuuden pääosaston julkaiseman EGOV-yksikön selvityksen ”The silent hand of central banking: collateral framework”[2] kesäkuulta 2025,

– ottaa huomioon työjärjestyksen 55 artiklan,

– ottaa huomioon talous- ja raha-asioiden valiokunnan mietinnön (A10-0002/2026),

A. ottaa huomioon, että Eurostatin mukaan EU:n vuotuinen inflaatio oli 2,5 prosenttia ja euroalueen inflaatio oli 2,1 prosenttia lokakuussa 2025 yhdenmukaistetulla kuluttajahintaindeksillä mitattuna;

B. ottaa huomioon, että EKP:n lokakuussa 2025 julkaiseman kuluttajien odotuksia koskevan tutkimuksen mukaan inflaatio-odotusten mediaani on yhä yli 2 prosenttia;

C. ottaa huomioon, että EKP:n inflaatiotavoite on ajan mittaan muuttunut alle 2 prosentin viitearvosta tavoitteeseen, joka on alle mutta lähes 2 prosenttia ja sen jälkeen symmetriseen tavoitteeseen, joka on 2 prosenttia keskipitkällä aikavälillä;

D. ottaa huomioon, että maksuvalmiusluotto ja talletuskorko ovat muodostaneet kapean käytävän perusrahoitusoperaatioiden koron ympärille;

E. ottaa huomioon, että EKP:n julkisen velan ostamista koskevat rajat ovat väljentyneet tasaisesti arvopaperimarkkinaohjelmasta rahapoliittisiin suoriin kauppoihin sekä julkisen sektorin velkapapereiden osto-ohjelmaan, pandemiaan liittyvässä poikkeustilanteessa toteutettavaan osto-ohjelmaan (PEPP) ja välineeseen rahapolitiikan välittymisen turvaamiseksi[3];

F. ottaa huomioon, että omaisuuserien osto-ohjelman (APP) mukaiset uudelleeninvestoinnit lopetettiin heinäkuussa 2023 ja PEPP-ohjelman osalta joulukuussa 2024, mikä tasoitti tietä EKP:n taseen pienentämiselle;

---

1 Katsaus – ”Turning point or continuity? The ECB’s 2025 strategy review”, Euroopan parlamentti, talouden, muutoksen ja teollisuuden pääosasto, talouden hallinnan ja EMU:n valvontayksikkö (EGOV), lokakuu 2025.

2 Selvitys – ”The silent hand of central banking: collateral framework” Euroopan parlamentti, talouden, muutoksen ja teollisuuden pääosasto, EGOV, kesäkuu 2025.

3 Cochrane, J.H. et al., ”Crisis Cycle: Challenges, Evolution, and Future of the Euro”, Princeton University Press, 2025.

G. toteaa, että deflaatio voi olla suotuisa seuraus teknologian kehityksestä;

H. ottaa huomioon, että SEUT 123 artiklassa ja EKPJ:n ja EKP:n perussäännön 21 artiklassa kielletään julkisen sektorin suora keskuspankkirahoitus;

Hallinto

1. palauttaa mieliin, että SEUT 127 artiklan mukaan ”Euroopan keskuspankkijärjestelmän, jäljempänä ’EKPJ’, ensisijaisena tavoitteena on pitää yllä hintatason vakautta. EKPJ tukee yleistä talouspolitiikkaa unionissa osallistuakseen Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 3 artiklassa määriteltyjen unionin tavoitteiden saavuttamiseen, sanotun kuitenkaan rajoittamatta hintatason vakauden tavoitetta. EKPJ toimii sellaiseen vapaaseen kilpailuun perustuvan avoimen markkinatalouden periaatteen mukaisesti, joka suosii voimavarojen tehokasta kohdentamista, ja se noudattaa sopimuksen 119 artiklassa määrättyjä periaatteita”;

2. korostaa, että EKP:n sääntömääräinen riippumattomuus, sellaisena kuin siitä määrätään perussopimuksissa, on edellytys sille, että EKP voi täyttää hintatason vakauden ylläpitämistä koskevan tehtävänsä;

3. korostaa, että EKP on vastuuvelvollinen parlamentille; korostaa, että EKP:n on tehtävä toimeksiantonsa täyttämiseen liittyvät päätöksensä ilman, että niihin vaikutetaan poliittisesti; toteaa, että keskuspankkien olisi oltava itsenäisiä mutta ei eristäytyneitä;

4. toteaa, että avoimuus on tärkeää vastuuvelvollisuuden kannalta ja että tarvitaan vahvoja institutionaalisia suunnittelu- ja vastuuvelvollisuusmekanismeja; suhtautuu tältä osin myönteisesti Euroopan parlamentin ja Euroopan keskuspankin välisiin kirjeenvaihtona tehtäviin järjestelyihin vuorovaikutuskäytäntöjen jäsentämiseksi keskuspankkitoiminnan alalla;

5. kehottaa EKP:tä pyrkimään vahvistamaan avoimuutta parantavia välineitä, kuten vertailuarvoja, sen mallipohjaisten oletusten ymmärrettävyyttä ja EKP:n neuvoston arvioita inflaatiokehityksestä;

6. toteaa, että EKP:n riippumattomuus vahvistetaan SEUT 130 artiklassa; korostaa, että tämä riippumattomuus edellyttää, että EKP pysyy toimissaan epäpoliittisena;

7. yhtyy EKP:n ja maailman muiden keskuspankkien antamaan julkilausumaan, jossa ne ilmaisivat solidaarisuutensa Yhdysvaltojen keskuspankille ja korostivat, että on tärkeää säilyttää keskuspankkien riippumattomuus ja kunnioittaa täysin oikeusvaltioperiaatetta ja demokraattista vastuuvelvollisuutta;

Rahapolitiikka

8. korostaa, että EKP:n ensisijainen tavoite on pitää yllä hintatason vakautta, joka on yksi unionin kasvun, kilpailukyvyn ja talouden vakauden välttämättömistä edellytyksistä;

9. on huolissaan covid-19-pandemian jälkeisten vuosien korkeasta inflaatiosta, jonka alkusyynä olivat toimitushäiriöt; toteaa, että kyseisenä ajanjaksona olisi pitänyt pyrkiä palauttamaan nopeasti hintatason vakaus EKP:n päätöksillä; kehottaa EKP:tä arvioimaan perusteellisesti tämän korkean inflaation syitä vuosikertomuksessaan sekä antamaan toimintapoliittisia suosituksia, jotta mahdollisista tulevista inflaatiokriiseistä voidaan tehdä oikeat johtopäätökset;

10. on tyytyväinen siihen, että inflaatio on laskenut vuosien 2022–2023 tasosta ja että inflaation taso on viime aikoina vakautunut; panee merkille, että EKP on laskenut talletuskorkoa 200 peruspistettä kesäkuun 2024 ja kesäkuun 2025 välisenä aikana; toteaa, että inflaation voimistumisen riski on edelleen olemassa; korostaa, että rahapolitiikan keventämiseen tähtäävien uusien toimien olisi oltava varovaisia, tietoihin perustuvia ja hintatason vakauden ohjaamia;

11. ilmaisee huolensa korkeista elinkustannuksista, sillä elintarvikkeiden ja energian hinnat ovat nousseet Euroopassa covid-19-pandemiasta lähtien; toteaa, että aterian hinta oli euroalueella vuonna 2025 keskimäärin kolmanneksen korkeampi kuin ennen pandemiaa[4] ja että tämä on vaikuttanut erityisesti pienituloisiin kotitalouksiin;

12. korostaa erityisesti geopoliittisen epävarmuuden, energiaturvallisuuden riskien ja kaupan häiriöiden mahdollista vääristävää vaikutusta hintojen kehitykseen;

13. kehottaa EKP:tä arvioimaan symmetrisen tavoitteensa tarkoituksenmukaisuuden ottaen huomioon myös laadulliset tekijät; panee merkille vuoden 2025 rahapoliittisen strategian arvioinnin ja kannustaa EKP:tä tekemään säännöllisesti tällaisia arviointeja;

14. korostaa, että EKP:n osto-ohjelmat ovat epätavanomaisia rahapolitiikan työkaluja, joilla on sivuvaikutuksia; toteaa erityisesti, että omaisuuserien osto-ohjelmat voivat vääristää hintasignaaleja; panee merkille, että EKP on alkanut supistaa tasettaan hyvin hitaasti; tukee EKP:tä sen pyrkiessä edelleen vähentämään suoraa rooliaan arvopapereiden ostamisessa; kannustaa EKP:tä lakkauttamaan valtionlainojen osto-ohjelmansa asteittain; pitää valitettavana julkistalouden tilan vaikutusta siihen, miten EKP voi täyttää ensisijaisen tehtävänsä;

15. pitää valitettavana, että EKP:n lyhytaikaiset lainajärjestelyt ovat suurelta osin syrjäyttäneet pankkien väliset yksityiset

---

[4] Euroopan keskuspankin blogikirjoitus ”When groceries bite, the role of food prices for inflation in the euro area”, 25. syyskuuta 2025.

rahoitusmarkkinat vuoden 2008 rahoituskriisin jälkeen; kehottaa EKP:tä välttämään markkinakorkoja korkeampien talletuskorkojen maksamista pankeille, koska se on vastoin vapaaseen kilpailuun perustuvan avoimen markkinatalouden periaatetta, ja kehottaa sitä poistamaan kaikki esteet, jotka hidastavat pankkien välisten lyhyen aikavälin vakuudettomien markkinoiden elpymistä;

16. korostaa, että on tärkeää varmistaa vakuuksien korkeat laatuvaatimukset EKP:n kanssa tehtävissä lainajärjestelyissä; toteaa, että vakuusstandardeja voidaan käyttää välineenä rahapolitiikan välittymisessä;

17. tukee EKP:tä sen pyrkimyksissä sisällyttää omistusasuminen hintaindeksien seurantaan edustavuuden ja euroalueen maiden välisen vertailtavuuden vuoksi, mikä edellyttää yhdenmukaistettua ja metodologisesti luotettavaa lähestymistapaa;

Toissijainen tavoite: yleisen talouspolitiikan tukeminen unionissa

18. panee merkille, että EKP:n on SEUT 127 artiklan 1 kohdan nojalla tuettava unionin yleistä talouspolitiikkaa, jotta se voi edistää SEU 3 artiklassa määriteltyjen unionin tavoitteiden saavuttamista, kunhan tämä ei vaikuta sen sitoumukseen varmistaa hintatason vakaus;

19. muistuttaa, että eurojärjestelmä perustuu rahapoliittisen valta-aseman periaatteeseen;

20. korostaa talous- ja rahaliiton ja EU:n talouden ohjausjärjestelmän yhteydessä terveen ja kestävän julkisen talouden merkitystä, sillä se auttaa kestämään korkeaa korkotasoa, täydentää EKP:n pyrkimyksiä pitää inflaatio alhaisena ja auttaa pitämään yllä vakaata taloutta ja varmistamaan kyvyn selviytyä tulevista talouden ja rahoitusmarkkinoiden häiriöistä;

21. panee merkille rajatylittävistä liiketoimista johtuvat TARGET2-saldojen erot; huomauttaa, että vaarana voi olla TARGET2-saldojen muuttuminen rakenteellisiksi, ja kehottaa harkitsemaan muita kuin rahapoliittisia mukautuksia;

22. korostaa, että EKP:n olisi tarkasteltava ilmastonmuutoksen mahdollisia vaikutuksia vain hintatason vakauden näkökulmasta ja toimeksiantonsa puitteissa;

23. toteaa, että markkinaneutraaliuden käsite liittyy vapaaseen kilpailuun perustuvan avoimen markkinatalouden periaatteeseen; kunnioittaa EKP:n riippumattomuutta, mutta kehottaa sitä puuttumaan markkinoiden toimintapuutteisiin ja varmistamaan resurssien tehokkaan kohdentamisen pitkällä aikavälillä pysyen samalla mahdollisimman epäpoliittisena ja noudattaen markkinaneutraaliutta; korostaa, että tällaisia päätöksiä ei pidä tehdä EKP:n toimeksiannon toteuttamisen kustannuksella;

24. toteaa, että EKP:n rahapolitiikasta, jolla pyritään sen ensisijaisen tehtävän toteuttamiseen, tehdään suhteellisuusarviointi;

Muita näkökohtia

25. palauttaa mieliin, että maksupalvelujen yhtäläinen saatavuus on olennaisen tärkeää talouselämään osallistumisen kannalta; korostaa, että jos maksujen lisääntyvä digitalisoituminen jätetään yksinomaan yksityisten ja EU:n ulkopuolisten toimijoiden käsiin, voi syntyä uusia syrjäytymisen muotoja, jotka koskevat sekä käyttäjiä että kauppiaita; korostaa, että verkossa olevan ja verkon ulkopuolisen digitaalisen euron olisi autettava turvaamaan maksujen yleinen saatavuus ja kauppiaiden laaja hyväksyntä koko EU:ssa kunnioittaen samalla täysin yksityisyyttä ja tietosuojaa koskevia vaatimuksia;

26. suhtautuu myönteisesti meneillään oleviin keskusteluihin digitaalisesta eurosta; korostaa, että geopoliittisen epävarmuuden lisääntymisen ja liiallisen EU:n ulkopuolisista maksuinfrastruktuureista riippuvuuden vuoksi on olennaisen tärkeää ottaa käyttöön käteisrahaa ja yrityspankkipalveluja täydentämään tarkoitettu digitaalinen euro, jotta voidaan vahvistaa EU:n rahapoliittista suvereniteettia, vähentää vähittäismaksujen hajanaisuutta ja tukea sisämarkkinoiden eheyttä ja häiriösietokykyä;

27. suhtautuu myönteisesti lyhyen aikavälin (Pontes) ja pitkän aikavälin (Appia) väyliin, joilla on käynnissä hankkeita, jotka liittyvät hajautetun tilikirjan teknologian käyttämiseen katteensiirtoon keskuspankkirahassa tukkumarkkinoilla;

28. korostaa käteisen rahan säilyttämisen merkitystä; panee merkille meneillään olevat keskustelut sen asemaa laillisena maksuvälineenä koskevasta ehdotuksesta;

29. kehottaa EKP:tä tehostamaan kryptovaluuttojen, kuten stablecoinien, valvontaa;

30. tukee EKP:tä sen pyrkimyksissä edistää euron kansainvälistä asemaa muun muassa riittävien valuutanvaihtojärjestelyjen ja repo-operaatioiden avulla;

31. pitää myönteisenä, että Bulgarian tasavallasta tuli euroalueen 21. jäsen 1. tammikuuta 2026;

32. ilmaisee huolensa helmikuussa 2025 tapahtuneesta EKP:n reaaliaikaisen bruttomaksujärjestelmän T2:n ja T2S-järjestelmän tilapäisestä katkoksesta; kehottaa EKP:tä seuraamaan tiiviisti selvitysjärjestelmien toimintaa ja varmistamaan, että ne toimivat asianmukaisella tavalla;

33. on huolissaan EKP:n vuosina 2023 ja 2024 tekemistä peräkkäisistä tappioista, jotka johtuivat korkoriskistä; toteaa, että nämä tappiot

eivät ole vaarantaneet eurojärjestelmän kykyä toteuttaa rahapolitiikkaansa;

34. tukee EKP:n roolia rahoitusvakauden edistämisessä yhteisessä valvontamekanismissa ja EKP:n tehtävää viimesijaisena lainaajana vakavaraisille laitoksille hyviä vakuuksia vastaan ja seuraamusmaksuilla, jotta voidaan turvata likviditeetti ja luottamus kriisien aikana;

35. tukee EKP:tä sen pyrkimyksissä parantaa finanssilukutaitoa EU:ssa;

36. panee tyytyväisenä merkille EKP:n sitoutumisen yksinkertaistamistoimiin, kuten sen, että EKP on perustanut yksinkertaistamista käsittelevän korkean tason työryhmän; huomauttaa, että tavoitetaso on asetettava korkealle työryhmän tekemän työn ja siihen liittyvien jatkotoimien osalta, ja suhtautuu myönteisesti EKP:n syvällisiin keskusteluihin parlamentin kanssa;

37. kehottaa EKP:tä edistämään avointa ja rakentavaa sisäistä vuoropuhelua; kehottaa vahvistamaan edelleen henkilöstön edustusta koskevia puitteita ja EKP:n sisäistä kehystä väärinkäytösten paljastamiseksi;

38. toteaa jälleen, että EKP:n johtokunnan nimityksissä olisi otettava huomioon sukupuolten tasapuolinen edustus ja niiden olisi perustuttava ansioihin ja kykyihin, että ehdokkaiden esivalintaluettelot olisi toimitettava parlamentille ja että kaikkia sukupuolia edustavilla henkilöillä olisi oltava yhtäläiset mahdollisuudet toimia maansa keskuspankin pääjohtajana;

39. kehottaa EKP:tä jatkamaan ja vahvistamaan vuoropuheluaan kansallisten parlamenttien kanssa ja katsoo, että näin vahvistettaisiin EKP:n legitimiteettiä ja toimintapolitiikkoja;

°

° °

40. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle.